

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNING

I samband med ljusstöpnig och fest uppstod brand i spisfläkt och i väggen bakom fläkten. Eftersom det fanns elinstallation bakom fläkten och skadorna på elinstallationen gör att denna inte direkt kan uteslutas, fanns anledning att undersöka om elinstallationen eller stearinsmältning orsakat branden.

UNDERSÖKNING UTFÖRD AV

Undersökningen utfördes av brandinspektör Hans Lardner dagen efter branden med början kl. 11.00. Fastighetsägaren deltog vid undersökningen och kunde då informera om vad som hänt strax innan branden. Då polisen ej gjort någon avspärning, pågick saneringsarbete vid undersökningens början.

OBJEKTET

Friliggande villa 1 ½ plan med hel källare. Träkonstruktion med tegelfasad. Obrännbar isolering i väggar. Brännbar (kutterspånisolering) på vinden. Brännbara ytskikt på väggar och tak bestående av Tretex, träpanel och Masonite. Vindsbjälklaget ovanför fläkten bestod av Tretex på råspont. Väggen bakom fläkten bestod av Masonite på träläkt med stenullsisolering bakom. Brandbelastningen i form av möbler och annan inredning kan betraktas som normal. Detsamma gäller inredningen i köket. Fungerande brandvarnare fanns.

HÄNDELSEN

Fastighetsägaren berättar: 8 personer ägnar sig åt ljusstöpnig i källaren. (Stearin i pulverform smälts i 70-gradigt vatten. Dvs. en ur brandrisksynpunkt säker metod.) Det saknas dock lite ljusmassa, varför en del gamla ljusstumpar placeras i en kastrull på spisen i köket som ligger i husets entréplan. Spisplattan ställs på högsta effekt. I avvaktan på att stearinet skall smälta går fastighetsägaren ner till de övriga i källaren och glömmer sedan att spisen står på. Brandvarnaren som sitter rakt ovanför källartrappan ljuder och en man i sällskapet springer upp och ser att det brinner med stora lågor ur kastrullen. Han lägger på en handduk och ställer sedan kastrullen i diskhon. Inget vatten hålls på det heta stearinet. Från i huset ringer 112 från en telefon som står i köket.

INSATSRAPPORTENS FRITEXT

Under framkörning begärs rd-förstärkning och tankbil till brytpunkt. Vid framkomst möter en man upp och berättar att det brinner i köket. Första ordern blir invändig rökdykning samt förbereda ppv-fläkt. Fläkten används inte eftersom vi bedömer risken att sprida branden till andra utrymmen som stor. Efter information av rd-gruppen (5,25,26) att det brinner i anslutning till taket får stegpersonalen (7, 22) i uppgift att förbereda för håltagning på taket till krypvinden. (Tur att det var två på stegen). Vilket visar sig vara rätt beslut eftersom branden nu börjar sprida sig uppåt i bjälklaget till krypvinden. I stort sett samtidigt som håltagning är klar slår lågor upp i krypvinden, vilka snabbt släcks av stegpersonalen. (7,22) Under tiden håltagning görs har rökdykarförstärkningen från X-stad fått order om att förbereda för dimspik och arbete på taket. Detta pga. risken för att branden skall sprida sig till vinden är mycket stor, vilket inte behövde användas som tur var. I övrigt blir det lämpning av brandrester, eftersläckning och bevakning. Efter att vi är klara får bevakningen skötas av polisen och ägarna. Min bedömning att brandskadorna inte blev större var att vi var 7 man, vilket medförde att vi kunde jobba både med invändig släckning och utvändig håltagning. Hade vi varit 6 man i tjänst på detta larm är jag (NN) övertygad om att branden spridit sig till krypvinden.

UNDERSÖKNINGEN

Brandskadorna är koncentrerade till den plats ovanför spisen där

köksfläkten suttit. Kolningsskador finns i regelverket och i råsponttaket upp mot kallvinden. Brandskadorna på väggen är koncentrerade till den plats där elkablarna till fläkten är dragna. Kablarna undersöks och det kan konstateras att skadorna på kablarna kommer utifrån. Dvs. elfel kan uteslutas. Den brandskadade fläkten och skåpen som suttit intill ligger ute på tomten. Fläkten undersöks. Aluminiumgallret som har till uppgift att hålla filtret på plats sitter kvar. I gallret finns ett hål där aluminiumet smält. Vid rekonstruktion kan konstateras att det smälta hålet finns rakt ovanför den plats där kastrullen med stearin stått på spisen. Vinden ovanför spisen undersöks uppifrån. Kolningsskador finns i en hanbjälke till en takstol. Kutterspånisoleringen i området är sanerad och ligger på marken. Av spånresterna framgår att brandspridning till dessa skett.

SLUTSATS

Brandorsaken är den glömda kastrullen med stearin som antänts. Branden har sedan spridits via fläkten och in till området bakom fläkten och vidare upp till vinden via de hål som fanns runt elkabeln.

SPRIDNINGSRISK

Utan upptäckt och släckinsats fanns stor risk för brandspridning till resten av byggnaden.

ERFARENHETER

Endast en väg ut från källarplanet fanns, den via trappan upp till överplanet. Brandvarnaren upptäckte branden i ett tidigt skede. Utan fungerande brandvarnare fanns i det här fallet risk att de 8 människorna i källaren kunde ha blivit inestängda eftersom den enda vägen ut snabbt skulle ha spärrats av brand och rök om inte varningen kommit i tid.

ÖVRIGT

Det räddade värdet kan bedömas uppgå till över 1 miljon kr. Räddningsledarens beslut om den tidiga håltagningen i yttertaket har sannolikt bidragit till att skadorna blev så begränsade. Att inga innerdörrar i onödan öppnades gjorde att rökskadorna begränsades till endast köket och hallen utanför köket. Den man som tog hand om stearinkastrullen fick köras till sjukhus pga. lindriga rökskador.